

S 722₍₃₎

K 34/86

A. Mampuru.

Musical instruments
of the Pedi.

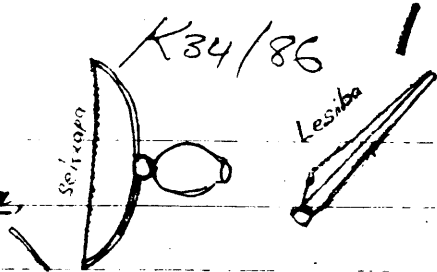
p1 - 19*

722₍₃₎

pp 1 - 19

K 34/86

i Sekxapa, ii Lesiba

rec. 16.11.45.

Sekxapa sedirwa ka lenti xaxolo
 lenti la mohlare wa Leokana xoba
 lenti la mohlare wa Lesikanokana
 lona lenti la mohlare mehlare e
 le khungwa xabotse le a olliwa
 xabotse byalo ka xa xo olliwa molaba
 wa xo reya dihxaka xoba moloxo wa
 xo loxa lexoxwa, Xona xo nyakwa
 phata ya morosi xoba ya mokhalo
 e obya xabotse byali ka xa xo dirwa
 mutsi ka mo moraxo xa phata e e
 obilwexo ka molaba xo kxokelwa
 lexapa xo nyakwa phatana e thresane
 e botsana e tloswa dixapianyana tse leng
 mo xo yona, ka yona xo letšwa sekxapa
 se ka yono. Modiro o wa xo dira
 sekxapa le wa masoboro ke bona
 badiri ba sekxapa le balitši ba
 sona. Monna yo a bolotseng xa a letše sekxapa

S 722₍₃₎

K 34/86 A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K34/86

2

Ka sona ka opela dikxosa tsa bona
tša sešoboro tša kudu se thaleletšwa
le ka xo opela ka molomo ke molitsi.

Lesiba. le lona le dirwa ka molaba
o mozesane o ohlivexo ka lenti la
leokana xoba ka lesikanokane. le
xallwa ka letlakala la mokhura xobe
e be le letaldna. mo nthleng ya molaba
xo neanywa malaba o le lebofa la
lefexo la Nong xoba la Mankutukutu
xoba la Leakatosane xoba la moxelli
lona le setwa bohaphathi mo kutung
ya lona le thulwa lesobana le lehang
le la tšwana mafelelo xo ~~xo~~ nyakana
phata e bokoto bya yona bo lekanang le
theke ya lerumu bo telele bolekanywa
ka matsōxo a mabedi a motšo. phata e
ba ya mokhase wa mokhura o bohwepe
o se nang boima xoba phata ya morote
mo kutung ~~xo~~ ya phata e xo tlenywa xo
tlenywa nthla ya molaba e neantšweng ka

S 722₍₃₎

K 34/86 A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K34/86

3.

lefofa (P'afa) mo thleny xo ~~le~~ tlenywa
nthla e nqwe ya molaba wa lenti
le tlenywa ka xo nyanywa ka xo
tisiwa. Lefofa le le nepntšweng le
molaba o' xo dira lesiba le bitšwa
xore ke: Phafa Badri ba lesiba ke
mašoboro le balifi ba lona. Ka lona
ba opela dihoja tša bona tša sešoboro
xa le diwe ke hatsibi šoboro le leng
le le leng le kxona xo itirela ka noši
lesiba le Sekxapa. xa di bapatswe
xa di rekišwe. Lesiba le letšwa
ka xo beya molomo mo thapeng mo
xo thutšwe xo lešobana xo budulelwa
moya mo nthse xaple le xaple xona
xo kwala sešoboro sa modumo wa
lesiba lona xa le tlatletšwe ka xo
opela ka molomo. Eupya da le letšwa
ke moletši wa lona gena o letša a tšeba
mohuta wa hoša e a e letšang a bile a tšeba
le xoka e opela le ka molomo.

S 722₍₃₎

K 34/86

A. Mampuru.

722

K34/86

327

Byale ka e e reny "Mma nkapeele
lxoda ke ya Seraxeng ke ya Morakeng
wa Marutla Seraxeng"

S 722₍₃₎

K 34/86

A. Mampuru.

p1 - 19*

722

Lengwane

K 34/86

4

Lengwane ~~ke~~ le dirwa ka lesapo la
pu~~di~~ xoba la nka ya thabya, e senq
e huileng ka xo bolawa ke bolwetši.
xa nku xoba pu~~di~~ e hlabilwe xo
apeilwe nama tša serope ka xo
xobelwa xa di biddul ko kokomwa
marapo masoboro a tšea lesapo le la
moamō wa lefō ba le phula lesoba
le lexolo ka fase le ka xodimo xo
nthšwa mo~~ko~~ o ka mo lesapong
xore xo šale xo se sešo ka mo xare
xona ba le šeta xabotse ka mo
lesobeng le lexolo la ka xodimo xo
lekana nthia ya beleme la motho ka
mo lesobaneng le lenyane la kafase
ba thiba ka moti wa moōka. le
xatšwa xabotse ka mexatlana e
le lekanang e ka ba mexatlana ya nthla
ya mosela wa tola. xona lengwane e
ba le phethelelo. lengwane ke
seletšo sa masoboro

S 722₍₃₎

K 34/86 A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K 34/86

5

banna ba ba balotšexo xa ba letše
lenqwane. motha xe a ka no kwetsiwa
a ahele lenqwane a le lekeeditše mo
molalane ka lerolana xoba lenti le
xa e ka ba lesoxana le, tšileng le
xodileng ka ~~so~~ apara lenqwane le
o tla tšebya xore e pale lešoboro.
Ka lenqwane mashboro a ithuta melitš
ya lethabo xe ba fitšana ka ona le xe
ba roxana ka ona le xe ba nyatsana.
ba omanyana ka yona melitšō ya
lona

S 722₍₃₎

K 34/86 A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K34/86

Phalafala

U dirwa ha lenaka la khomo
xoba la nare xoba la Tholô
xo tšewa lenaka le nthšwa
mothšêšê o ha mo xare. ôna o
a tahlwa. mo lenakeng mo nthleng
ya lona xo phulwa le sôba la mabla
- honi a mane. ha mo xo budulelwang
moya xa xo letšwa. xaxolo xo tšimile
phalafala ya naka la Tholô xo feta
ya Naka la khomo le nare. xa se selo
se se enetšexo batho kamoka e
swarwa feela ke ditšôrô tšê
Bakxôma le tse ditona tšê
maxôrô. xaxolo ke selo samaxôšê.
ke naka e dulang masereng. xa
se selo sa xo no phlla se letšwa
letšwa xona le mabaka a e letšwang
ha ôna, byalo ka mehla ya xe xo
etšwa kôma ya vanna ya Bodikana
xoba ya Boxwera, xoba kôma ya
basadi. lexona e no letšwa mokla.

S 722₍₃₎

K 34/86

A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K34/86

7

kōma e hlaxaxa le mohlā e ploxaxo
xape e letiwa le ka menyanya yabana
ba maxosi, xe ba nyala xoba ba
nyalwa. le ka mabaka a menyanya
e mexolo ya setšaba e dirilwenya
ke kxosi byalo ka menyana ya xo
bina kosa ya tletšo ya kxosi.
Byalo ka xe xo binwa kosa ya moropa
eleng kosa e binwang ke banna le
basadi ba ba tiling e seng ditšibula
xona o tla kua phalapala e lla
xape e lla xe xo bewa kxosi e mpha
boxosing. le xa xona le taba-kxolo
mo mosate e nyakang kxobokano ya
banna bahle bamotse, xoba xe
xo direxile kotsi e kxolo mo
mosate xoba mo motse ng xome e
bipilwe xabatsa mo mosate xo
kxosi xomane kxosi a tletša xo
nyakexa thuso ya setšaba, byalo
ka xo motho a ka swelwa le kwako

S 722₍₃₎

K 34/86 A. Mampuru.

P1 - 19*

K34/86

8

xoba a thšubelwa ngwako ke lexadima
(Tladi) xonome xo nyakexa thušo le
thlakodišo mo mothong e a swetšweng
xona Phalapala e a letšwa, xoba
xe motšo a timetše u hexwa kxosiang
xona Phalapala e a lla le xa xo etšwa
dipa di e ya ntšweng xoba di bon.
Ka xona phalapala xa se selo sa
xo no letšwa fela ka boithateli
ke mokxosi wa xa tšwa sephwane.

S 722₍₃₎

K 34/86 A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K 34/86 Mokudietane

9

Yona ke nakana e dirwang ka
lenakana la phuthi xoba la phudufuda
xo nthšwa mothasana o wa lesapa
o leng mo xare xa lenaka o a labuwa
o setwa xabotse mo molomong wa
ona ke xore mo thitong ya lenaka
xore ebe nthetlelwana e botšana
ka mo nthleng ya ona o nthšwa
lesoba xoba mo sekhlakoring xo ya
thoko ya nthleng xona e ba naka
ya xo letšwa ya mollō o mo seane
xoba xape Mokudietane o ka
dirwa ka letlalo la phatla ya
lxomo e sesu ya šoxiwa e
setwa xabotse tekanyo ya botlede
bya tekanyo ya naka la phuthi
le bokato bya lona ~~le~~ le a rokwa
mohotlanyana o mosisinyane le
rokwa ka thšwana le ka lesika
le rokwa e sale le lemeetsi ke
mo xare xo thšelwa moroko wa

S 722₍₃₎

K 34/86

A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K34/86

W

byalwa xoba mmutejana wa dikomane
 xone ~~xe~~ xone setibana se se rotlole
 e sale se se metse se seke sa
 phuthexana se fela se otlole
 se be se ome se omelle mule o
 xoba morokwana o o le ka fa xare
 xa se omeletse xo nthwa mo ka
 o ka fa xare o a thollwa o a
 lahlwa ke moka ke nahana ya
 mokudietane xoba xo nyakwa
 phatana ya mohare o boleta ya
 fatwa ka mo xare ya xonywa
 xabotse ya dirwa nahana ka
 mo ntle ya tlemelwa (xoba)
 xo xatlelwa ka moxatla xone
 e se palixi le yone e dira
 mokudietane modiro wa ona
 o letwa xa xo ile lebelong
 la panō mo xa phalalaxo
 masoxana yo a ba sileng o
 tla bonwa ka xo fella letsa

S 722₍₃₎

K 34/86

A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K34/86

11

nakana e tswa fela a swere sefoka
 xoba o ka letšwa mo xonang le
 lethabo le lexolo la monyanya wa
 thabo ya papalo ya ba lexolo xoba
 mo monyangeng wa thabo le lexola.
 xoba o ka letšwa mo ntweng
 thlabanong ya manamu xa setšaba
 se seng se fentse se seng xompe
 se seng se thšaba ba ba fentšeng
 ba ba tla kwala ka nakana e
 xe ba ba lelekisa le mo bafengwa
 ba tlang ntse xe ba thšaba xo
 tla kwala ka balelekisi, ba fela
 ba letsä nakana e xore uyale
 ne tla bokete le bokete. mokosi
 ke nakana e ya mokeditane
 le xe masoboro a e tšwa xo bina
 kosä le masoboro a motse o mang
 ba ba phadileng ba tla kwala
 xe ba bowa ba tšö phala ba ba
 Phadileng xa ba o letšle. makhosi
 wa xo dira nakana e kewa banna.

S 722₍₃₎

K 34/86 A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K 34/86

12

Dithlwathlwadi

Tšona di dirwa ka dikenywa tša
 mohlare wa mošwana, xoba dikenywa
 tša morotladi tšosi. Tšona di fulwa
 mo mohlareng o di emulexo xo ana ka
 moraxo xa xe di omeletš e sahlwe ele
 tše meetsi. xona di a fulwa di folelwa
 ka lenti botelele bya tekanyo ya letso,
 di rwalwa mo mpatong mohlareng xa binwang
 koša ya lehaba la monyanya xoba ya
 monyanya wa mokhona xoba košeng tša
 mephathā (meroto) dupha tšona xa se
 thlwathlwadi tše tšileng e fo ba tša tšatši
 le tše feela. Xona le mohuta o mong wa
 dithlwathlwadi tše tšileng tše di dirwang
 ka ^{sekhaxana (ngwakwana)} ~~mošwana~~ wa seboho se
 seng se bitšwang xone. ke Mankxathokxotho
 mmala wa sōna ke se se phiswa, se axa
 xaxola mo mohlareng ya mošwana, sekha-
 xana sa sōna o ka se ke ^{mokxopana wa} ~~seboho~~
 phoofolo bothatane bya sōna se omeletš
 byalo ka itlalwana (mokxopa) feela se na le

S 722₍₃₎

K 34/86

A. Mampuru.

P1 - 19*

722

K34/86

13

mestwana e menyenyane e nkeho ke ya
foeye e oyo ka xe nke ke boya mo

inokxopuinenz wa judi o onelotšexo fela
mestwana e e a hlaba oyalo ka foeye.

sivoko se se ikaxela ka mo teng ka se
šadišiši moiongwana se itwalilela tidi

- tidi. eupya tebelelong ya thešša motho a
ka bona xabotse xwa xa se letlalwana
sa sešo eupya ke mohuta o mong wa
vocephe uyo bothata bya mohuta.

šona sehlaxana se se se byalo ka se
wa lešša ševopo la šona le boxolo bya
šona ka šona xo dišwa ditshohla

- di. di nyakwa hwa šokeng ditshohle
tšū mešwana ke basadi ba bakxekob

le vana wa vasitsenyana ba mathurata
xa di fihla xae di a sexwa xa botsana

di nthšwa moiongwana o botsana wa
nthšwaxwana xo nthšwa

šeboko se ka mo xane se newa ba
banyane wa a sešša ba a ja. mo ba

S 722
2(3)

K 34/86 A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K34/86

14

sa se jero se a bahlwa, xa ele tše
nthši xo tšewa ~~dithorwana~~ dithorwana tša
mabu (Matlapanyana) tše lekanang le thōrō
ya lebēll di nokelwa ka fa sexahlaneng
e ka ba thorwana tša mabu tse 3 xoba
tše 4 (one) di nokelwa ka mo xare
xa sexahlana se seng le se seng ka
mo bonthši bya tšona bo lexo ka xona
ka moraxo xo nyakxwa dinti tša
modu wa moxaba di a khungwa di
a sohlwa di loxiwa byalo ka mudi
bya matsōxō xa 3. xa di fedile modiro
wa tšona ke xo rwalwa mo maotong
dipotaneng xe xo binwa kosā ya lethabo
xoba ya dikoma menyanyeng xoba
koseng ya masōboto le mathumasa
di rwalwa xaxolo ke basadi le dikarele
le mathumasa banna ba rwala
mekxōrō maotong ba tiba ba erwele
Banyaki le badini (Banuki) ke basadi
Tšond dithlwhlwadi di a rekišwa

S 722₍₃₎

K 34/86

A. Mampuru.

p1 - 19*

722

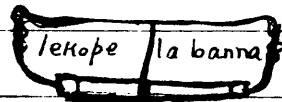
K 34/86

15

di a bapatswa di a rekwa ka
mabele le dirwa tsa dihuswane.

Lekope

Lekope mathomang le be le dirwa ka
lenti le le ohlilexo xabotse ka lesika
la seruiwa Rxoro o ku Pudi. Lehona
le dirwa (Mehleng e) ka motato wa
xo tata masika.

Xo betlwa phata e kotwana ya Monoko
mo xare e fehlwa masobana mo
masobaneng xo tsenywa phatana tse
pedi tsa dirkxopyana mo nthleng
tša tšona xo tšamelelwa motato o
mosesane xoba lesika mo xare le
ngangwa ka tsola xo nyakwa phatana
e sesane xoba lekhwa xoba motlwa
wa moswana xoba wa sephatso. Ke
wa xo tša (xoletsa) ka ona le mumulwe
ka molomo.

S 722₍₃₎

K 34/86 A. Mampuru.

P1 - 19*

722

K 34/86

16

Baletsi ba makope ba lexona xo ka
 opela kosā e tee ka xo hlatholana ele
 ba 2 ba 3 ba 4 le ka xo opela ka
 molomo bang ba pina ka dinaa, balitši
 le badiri ke banna le masoxana
 lekope lekope la a bapatšwa le a reka
 ka thšalete le mabeli le dikxoxo.

~~Lekope la basadi~~

Lekope la basadi lōna le dirwa
 ka phatana e thsesane ya lehlakankwa
 mo lehlakankeng xo tlemellwa
 lenti la lesika la seruiwa le le
 ohlilweng xabotse moxare le ngangwa
 xabotse ka nthšana ya tsola le letšwa
 ka lenala la monwana le munitlwe
 molomong le thaleletšwa le kamolomo
 xo opela ka mantšu makxatheng a
 batho ba 2 xoba ba 3. badiri ba
 bona ke bona basadi ka nōši xa le
 bapatšwe xa ena batšwi (ditšhaka mang le
 indan) o lexona xo e tivela la banna lena le batšwi.

S 722₍₃₎

K 34/86

A. Mampuru.

p1 - 19*

192

Botsorwane

K 34/86

17

Ke selitso se seng sa dileti's tse
letšwang ke mas'boro. Mathumathia
xa a se letše le banna ba ba bolotšing
xa ba se letše. monna xe a ka bono
a letša Botsorwane o a kxetewa ke
banna ba bang: Bare: O o sa tšea
bošoboro? Xa xo dirwa botsorwane
xo nyakwa phata ya mohlare wa
hōfōhōfō ke xore. mohlare o se nang
boima o bohwepe: byalo ka phata ya
mohlare wa Mokhura xoba Mothelele
xoba moebana. phata e e bokoto bya
yona e lekangwa ka sephaka sa
monna (abošoboro) botlelele bya yona e
ba letšoxō le sešipa. Phata e e tšea
~~xa~~ dikhaxamathi tša yona ya šala e e
e tšewu ya dirwa maedi mo xare o
byalo ka mošela ~~o~~ botlelele byo bya
yona kamoka. xo e fedile ya thulwa
lešoba mo hloxong ya yona xwa nokelana
phatana e bokotwana bya yona bo lekang.

S 722₍₃₎

K 34/86

A. Mampuru.

p1 - 19*

722

K 34/86

18

wa mannapanyane ke xore: morwana
o monyane wa letsoxô. mo ~~phataneing~~ phataneing
xo tlemelwa matatwana o moesane
wa metatô ya xo tata masêka. o
lekananang le phata e ya mokhura
ka botlelele o fihla nthleng ya phata
kwa nthleng xo tshywa le kanti. xo
nyakwa boditsi bya kroms ~~ko tumu~~
dintshana tse ka bang tse 10 xofihla
tse 12 di tlemelwa phataneing e nyane
e botlelele bya yone bo lekanang le
Seattle e bokotwana bo lekanang le
ina morwana wa mannapanyane
yona ke ya ~~ya~~ letša botsowane
xa bathelala bo tlotsiwa ka moti
wa noei xoba wa modka. xa xo
hlokeha motata o moesane xo
ohlwa lenti le le sesane ka lesika
la senwiwa ka lona xo khotelwa
botsowane. xa le letšwa le sitarwa
mo sehelling. xa botsowane bo
lla xo kwala modumo wa le kanti le

S 722₍₃₎

K 34/86 A. Mampuru.

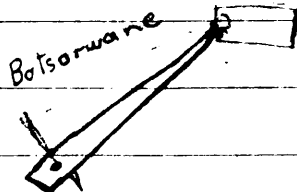
p1 - 19*

722

K 34/86

19*

sexalo sa lenti le. (motato) xoba
 (leika) ka botsofwane mašoboro
 a opela dikopelo tša bona tša
 sešoboro xo opela yena molitšhi
 a hlattolana le botsofwane bja
 xaxwe x. dikosa tša botsofwane
 xa di opelwa ka byona le ka
 molomo xa xo tšhwe. Byona
 Botsofwane le tšhwe le tsiba
 di sa diwa le mehleng ya bo
 lehono botsofwane xa bo diwe
 ke batsibi (Dithakxa) mang le mang
 yo eleng lešoboro a xona xo
 itirela. xa bo baputšwe xa
 bo xhwe.

End. S. 722
 Ends